

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων**

**Ηράκλειο, 02 Μαΐου 2024
Αρ. πρωτ.: 152363**

Ταχ. Δ/ση :Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας :712 01
Πληροφορίες :Νικάκη Δέσποινα,
Άννα Μιχελινάκη
Τηλέφωνα :2813 400237, 228
e-mail :tyso@crete.gov.gr

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος &
Ενέργειας
ΔΙΠΑ, Τμήμα Β΄

ΚΟΙΝ.: 1. Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Λασιθίου
2. Δ/ση Περιβάλλοντος &
Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ.
3. Τμήμα Περιβάλλοντος και
Υδροοικονομίας Π.Ε. Λασιθίου
4. Δήμο Σητείας

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθμ. **14/2024** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

Σας διαβιβάζουμε για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της υπ' αριθ. **14/2024** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (**πρακτικό Ν° 03/26-04-2024**) που αφορά στην Έκφρασης άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: «**Τρεις Α.Σ.Π.Η.Ε. Συνολικής Ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή Κεφάλα» και «Δρούπι» και Συνοδών Έργων Οδοποιίας και Χερσαίας Ηλεκτρικής Διασύνδεσης στον Δήμο Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου, με φορέα έργου την εταιρεία «ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ Α.Ε.»**».

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Βαρδιάμπαση Νίκη

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΚ
- Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ
- Εκτελεστικό Γραμματέα ΠΚ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

**Απόσπασμα Πρακτικού Ν° 03/26-04-2024
Αριθμός Απόφασης 14/2024**

Στο Ηράκλειο σήμερα **Παρασκευή 26 Απριλίου 2024** και ώρα **11:00** συνήλθε σε δια ζώσης συνεδρίαση η **Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, στο Ηράκλειο** (Περιφερειακό Κατάστημα, Πλατεία Ελευθερίας 01), ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: **109477/02-04-2024 σε ορθή επανάληψη** πρόσκληση του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη, παραβρέθηκαν:

1	Ξυλούρης Νικόλαος	Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος	πρόεδρος της Επιτροπής
2	Αλεξάκης Γεώργιος	Περιφερειακός σύμβουλος	τακτικό μέλος
3	Ιερωνυμάκης Πρίamos	» »	» »
4	Βοργιάς Στυλιανός (Στέλιος)	» »	» »
5	Φραγκάκης Εμμανουήλ	» »	» »
6	Χαριτάκη Μακράκη Χρυσάνθη	» »	» »
7	Μανούσακας Ιωάννης (Βλαντάς)	» »	» »
8	Τερζής Λεωνίδα	» »	» »
9	Τσουδερός Ευάγγελος	» »	» »
10	Βάρδα Μαρία	» »	Αντιπρόεδρος
11	Βρύσαλης Δημήτρης	» »	τακτικό μέλος
12	Τζεδάκης Σταύρος	» »	Ως τακτικό μέλος
13	Καρτσάκης Γεώργιος	» »	» »
14	Ματαλλιωτάκης Γεώργιος	» »	» »
15	Δανέλλης Σπυρίδων	» »	» »

Από τη συνεδρίαση απουσίαζαν τα τακτικά μέλη της Επιτροπής κ.κ.:

Περισυνάκης Αθανάσιος, Κουτεντάκη Θεοδώρα, Παπαβασιλείου Νεκτάριος και Χαιρετάκης Μιχαήλ.

Α. Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν οι κ.κ.: Δοξαστάκης Ζαχαρίας Δήμαρχος Δήμου Χερσονήσου, Κριτωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Γενικής Δ/σης Βιώσιμης Ανάπτυξης ΠΚ, Καγιαμπάκη Άννα προϊσταμένη Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Καργάκη Ελένη προϊσταμένη Τμήματος Κλιματικής Αλλαγής και Ενεργειακού Σχεδιασμού Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Σαμαρειτάκης Νίκος υπάλληλος Δ/σης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ΠΚ, Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ, Ξενικάκης Γεώργιος Ιδιοκτήτης Μονάδας Αποθήκευσης Εκρηκτικών «ΚΑΝΑΡΗΣ Ι.Κ.Ε.» (θέμα Β2), Μαυράκης Νικήτας Μελετητής θέματος

Β2, Σφακιανάκη Βάνα μέλος της Οικολογικής Παρέμβασης Ηρακλείου, Τζαγκαράκης Ανδρέας Νόμιμος Υπεύθυνος Λατομείων Γουρνών, Βουμβουράκης Κωνσταντίνος από Λατομεία Γουρνών, Μουζουράκης Εμμανουήλ Τοπικός Σύμβουλος Κοινότητας Ανώπολης, Αλεξάκη Βασιλική από τον «Σύνδεσμο Γουρνών Ανάπτυξη και Περιβάλλον» και ενδιαφερόμενοι κάτοικοι της περιοχής, Αγγελάκη Μαρία Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Σητείας, Γιαννακάκη Μαρία Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Σητείας, Πλατανάκη Ελένη Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Σητείας, Αναγνωστάκης Ιωάννης Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Σητείας, Συμεωνίδης Σίμος Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Σητείας, Ρεμουντάκη Γεωργία Πρόεδρος Ομάδας Γυναίκων Σητείας, Αβδή Ελένη Πρόεδρος Επιτροπής ΕΙΡΗΝΗΣ Λασιθίου, Αιλαμάκης Ιωάννης Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Ζάκρου, Δερμιτζάκης Δημήτρης από την Επιτροπή Αγώνα Σητείας κατά των ΑΠΕ, Γιαννακόπουλος Κωνσταντίνος μέλος της Επιτροπής Αγώνα Σητείας κατά των ΑΠΕ, Κατσαμποξάκης Κωνσταντίνος εκπρόσωπος καταστημάτων επισιτισμού Σητείας, Πετυχάκης Θεόφιλος, Καραμανωλάκης Νικόλαος, Σαρίδης Χαράλαμπος, Γιαννακάκης Μιχαήλ κάτοικοι περιοχής Χανδρά – Σητείας Λασιθίου, Κοζύλα Ελεάνα, Χατζηδάκης Εμμανουήλ και ενδιαφερόμενοι πολίτες κάτοικοι της περιοχής Σητείας – Χανδρά, Χαρίσης Λούκας μέλος ΣΠΟΚ, και για την τήρηση των πρακτικών οι: Νικάκη Δέσποινα και Πατεράκη Μαρία υπάλληλοι Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ.

Β. Συμμετείχαν μέσω τηλεδιάσκεψης οι κ.κ. Σπηλιωτακάρα Αλεξάνδρα υπεύθυνη ΓΠΣ Δ/σης Τεχνικών Έργων Δήμου Χανίων (Θέμα Α1), Καρύδας Ιωάννης, Συμεωνίδης Θωμάς και Γαντής Ανέστης εκπρόσωποι της ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ ΑΕ (Θέμα Β1), Χριστοδούλου Βασίλης, Γαβριήλ Ιωάννης και Κοτζαγεώργης Γεώργιος, μελετητές της ENVECO ΑΕ (Θέμα Β1) και εκπρόσωποι της εταιρείας Ταξές-Ροτσκος (Θέμα Β1), Γαλανομάτης Εμμανουήλ μελετητής Θέματος Β4, Νικολουδάκης Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου, Ρουκουνάκης Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου και Μεραμβελιωτάκης Ιωάννης υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Χανίων.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ Β.1: Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: «**Τρεις Α.Σ.Π.Η.Ε. Συνολικής Ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή Κεφάλα» και «Δρούπι» και Συνοδών Έργων Οδοποιίας και Χερσαίας Ηλεκτρικής Διασύνδεσης στον Δήμο Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου, με φορέα έργου την εταιρεία «ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ Α.Ε**

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α)** Του **N. 1650/1986:** «Για την προστασία του περιβάλλοντος»,
- β)** Του **N. 2690/1999:** «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
- γ)** Του **N. 3852/2010:** «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,
- δ)** Του **N. 4014/2011:** «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»,

ε) της αριθμ. **1649/45-15-1-2014 ΚΥΑ**, η οποία αφορά στην «εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21),

στ) του Ν 5056/2023: «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών»,

όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Το Π.Δ. **149/2010** με θέμα: «**Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης**» (ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α΄) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β΄/ 26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
3. Την αριθμ. **4/2024** απόφαση σε **2^η ορθή επανάληψη** Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν° 02/16-01-2022), που αφορά: **α)** στη Σύσταση Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης, **β)** στον Καθορισμό αριθμού των μελών της και **γ)** στη Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 164 του Ν. 3852/10: «**Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης**», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 5056/2023, **από τη δημοσίευση της απόφασης στο ΦΕΚ 09-02-2024 έως 30/06/2026.**
4. Το ΦΕΚ **949 τ. Β/09-02-2024** που αφορά τη δημοσίευση της αρ. **4/2024** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΚ.
5. Την αριθμ. πρωτ. **52177/14-02-2024** απόφαση Περιφερειάρχη, που αφορά στον ορισμό προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας Π.Κ. έως **04-01-2025.**
6. Το με αριθμ. πρωτ.: **ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ 90571/5960/27-12-2023 έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας**, με το οποίο μας διαβιβάστηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο η Μ.Π.Ε. για το αναφερόμενο έργο.
7. Τη με αριθμ. πρωτ. **19441/18-01-2024 ανακοίνωση του Περιφερειακού Συμβουλίου** στον τοπικό τύπο, προκειμένου να λάβουν γνώση οι φορείς και οι πολίτες της **Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου**, για την αναφερόμενη Μ.Π.Ε.
8. Το με αρ. πρωτ. **24553/23-01-2024** έγγραφο του **Τμήματος Συλλογικών Οργάνων Π.Κ.** προς το **Δήμο Σητείας** με θέμα: Διαβίβαση ΜΠΕ στο Δήμο που αφορά το έργο: **Τρεις Α.Σ.Π.Η.Ε. Συνολικής Ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή Κεφάλα» και «Δρούπι» και Συνοδών Έργων Οδοποιίας και Χερσαίας Ηλεκτρικής Διασύνδεσης στον Δήμο Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου**, με φορέα έργου την εταιρεία **«ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ Α.Ε.»**, για έκφραση γνώμης από τα οικεία συλλογικά όργανα.
9. Την αρ. **10/2024** απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (πρακτικό Ν° **02/27-03-2024**) που αφορά στην **Αναβολή Έκφρασης άποψης** επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: **«Τρεις Α.Σ.Π.Η.Ε. Συνολικής Ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή Κεφάλα» και «Δρούπι» και Συνοδών Έργων Οδοποιίας και Χερσαίας Ηλεκτρικής Διασύνδεσης στον Δήμο Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου**, με φορέα έργου την εταιρεία **«ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ Α.Ε.»**.
10. Τις από **25-02-2024** απόψεις του κ. Γιαννακόπουλου Κώστα για το έργο **Τρεις Α.Σ.Π.Η.Ε. Συνολικής Ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή**

Κεφάλαια» και «Δρούπι» και Συνοδών Έργων Οδοποιίας και Χερσαίας Ηλεκτρικής Διασύνδεσης στον Δήμο Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου.

11. Τη με αριθμ. **51/2024** (πρ. Νο 07/06-03-2024) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Σητείας με θέμα «Γνωμοδότηση επί της Μ.Π.Ε. που αφορά το έργο: Τρεις Α.Σ.Π.Η.Ε. Συνολικής Ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή Κεφάλαια» και «Δρούπι» και Συνοδών Έργων Οδοποιίας και Χερσαίας Ηλεκτρικής Διασύνδεσης στον Δήμο Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου».
12. Τη με αριθμ. **90/2024** (πρ. Νο 09/10-04-2024) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Σητείας με θέμα «Γνωμοδότηση επί της Μ.Π.Ε. που αφορά το έργο: Τρεις Α.Σ.Π.Η.Ε. Συνολικής Ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή Κεφάλαια» και «Δρούπι» και Συνοδών Έργων Οδοποιίας και Χερσαίας Ηλεκτρικής Διασύνδεσης στον Δήμο Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου», σύμφωνα με την οποία ανακαλεί την υπ' αριθμ. 51/2024 (πρ. Νο 07/06-03-2024).
13. Τα έγγραφα που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης:
 - Το έγγραφο του Συλλόγου Εκπ/κων Α/βάθμιας Εκπ/σης Σητείας «ο Μύσων».
 - Το έγγραφο – ένσταση του Συλλόγου Ιδιοκτητών & Επιχειρηματιών Τουριστικών Καταλυμάτων Ιτάνου.
 - Το έγγραφο – ένσταση κατοίκων της περιοχής Σητείας.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Συλλόγου Απανταχού Χανδριανών.
 - Το έγγραφο – ένσταση της Ομάδας Εθελοντών Προστασίας Θαλάσσιας Χελώνας Καρέτα – καρέτα Σητείας.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Φυσιολατρικού Ορειβατικού Συλλόγου Σητείας.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Πολιτιστικού Συλλόγου Χανδρά.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Συλλόγου Καταστημάτων Εστίασης και Ψυχαγωγίας Δ. Σητείας.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Προοδευτικού Συλλόγου Μυρσίνης.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Αγροτικού Ελαιουργικού Συν/σμού Δάφνης Σητείας.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Πολιτιστικού Συλλόγου Αδραβάστοι Σητείας «ο Άγιος Δημήτριος».
 - Το έγγραφο του Σπηλαιολογικού Ομίλου Κρήτης.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Εμπορικού Συλλόγου Σητείας.
 - Το έγγραφο – ένσταση κατοίκων των Τ.Κ. Αρμένων και Χανδρά.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Προοδευτικού Πολιτιστικού Συλλόγου Έξω Μουλιανών.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Συλλόγου Συνταξιούχων του Δημοσίου Νομού Λασιθίου.
 - Το από κοινού έγγραφο – ένσταση της Τοπικής Κοινότητας Καρυδίου, του Πολιτιστικού Συλλόγου Καρυδίου και του Αγροτικού Συνεταιρισμού Καρυδίου.
 - Το έγγραφο – ένσταση του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Σητείας.
 - Το από κοινού έγγραφο – ένσταση της Επιτροπής Αγώνα Σητείας κατά των ΒΑΠΕ, του Συλλόγου Συνταξιούχων ΙΚΑ Νομού Λασιθίου, του Συλλόγου Επιχειρηματιών Ενοικιαζόμενων Διαμερισμάτων Δωματίων Μακρύ Γιαλού, του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων 3^{ου} Νηπιαγωγείου Σητείας, Συλλόγου Φίλων Μουσικής Σητείας και του Μορφωτικού Πολιτιστικού Συλλόγου Ζάκρου.
14. Το αριθμ. πρωτ. **101269/26-03-2024** έγγραφο του **Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου** που αφορά στην Έκφραση Άποψης επί της ΜΠΕ του αναφερόμενου έργου.
15. Το με αριθμ. πρωτ. **138854/24-04-2024** έγγραφο της **Αντιπεριφέρειας Περιβάλλοντος Π.Κ.**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

- «Σχετ: 1. Η με αριθμ. πρωτ. 101269/26-03-2024 Έκφραση Άποψης επί της ΜΠΕ του έργου του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης.
2. Η με αριθμ. πρωτ. 19730/18-01-2024 Διαβίβαση Φακέλου της ΜΠΕ του έργου του θέματος από το Περιφερειακό Συμβούλιο Περιφέρειας Κρήτης για έκφραση άποψης από την Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης.
3. Η με αριθμ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/90751/5960/27-12-2023 Διαβίβαση του Φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Φ.Μ.Π.Ε.) του έργου: "ΤΡΕΙΣ Α.Σ.Π.Η.Ε. ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 55 MW στις ΘΕΣΕΙΣ 'ΠΛΑΓΙΕΣ', ΧΑΝΤΡΙΑΝΗ ΚΕΦΑΛΑ' ΚΑΙ 'ΔΡΟΥΠΙ' & ΣΥΝΟΔΩΝ ΕΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ & ΧΕΡΣΑΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΣΗΤΕΙΑΣ, ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ" από την Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ.

Σύμφωνα με την με αριθμ. πρωτ. 101269/26-03-2024 Έκφραση Άποψης επί της ΜΠΕ του έργου του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης :

1. Τίτλος και περιγραφή του έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία τριών (3) Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Σ.Π.Η.Ε.) συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή Κεφάλα» και «Δρούπι», στη Δ.Ε. Ανάληψης και στη Δ.Ε. Λεύκης του Δήμου Σητείας, στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου της Περιφέρειας Κρήτης, της εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ Α.Ε.», καθώς και των συνοδών τους έργων, που περιλαμβάνουν δρόμους πρόσβασης, εσωτερική οδοποιία και δίκτυο μέσης τάσης για την ηλεκτρική διασύνδεσή του με το υφιστάμενο Σύστημα.

Οι Ανεμογεννήτριες (Α/Γ) θα χωροθετηθούν εντός των Τοπικών Κοινοτήτων Περβολακίων, Αρμένων, Χανδρά, Ζήρου Δήμου Σητείας.

Το προτεινόμενο έργο αποτελείται στο σύνολο από έντεκα (11) Ανεμογεννήτριες (Α/Γ) SIEMENS GAMESA SG-132, 6 Α/Γ στον ΑΣΠΗΕ Πλαγιές, 4 Α/Γ στον ΑΣΠΗΕ Χαντριανή Κεφάλα και 1 Α/Γ στον ΑΣΠΗΕ Δρούπι με χαρακτηριστικά:

Χαρακτηριστικά Α/Γ	
Ονομαστική Ισχύς σε MW	5
Μήκος πτερυγίου σε m	64,5
Διάμετρος σε m	132
Επιφάνεια σάρωσης σε m ²	13,685
Αριθμός πτερυγίων	3
Υλικό πτερυγίων	Υαλονήματα και ανθρακονήματα ενισχυμένα με εποξική ρητίνη
Ύψος πυλώνα σε m	84

Η συνολική ετήσια παραγωγή του συνόλου του υπό μελέτη έργου που θα διοχετεύεται στο δίκτυο υπολογίζεται σε περίπου 231 GWh ετησίως.

Οι τρεις ΑΣΠΗΕ διαθέτουν διαφορετικές αποφάσεις άδειας παραγωγής από την Ρ.Α.Ε. συνολικής ισχύος 78,3 MW.

Για την πρόσβαση στις θέσεις εγκατάστασης των ΑΣΠΗΕ θα απαιτηθούν έργα διάνοιξης νέας οδοποιίας μήκους περί τα 18,1 km και περί τα 4,7 km έργα βελτίωσης της υφιστάμενης οδοποιίας. Για τη διασύνδεση του ΑΣΠΗΕ με το υφιστάμενο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας θα κατασκευαστεί Υποσταθμός Μέσης Τάσης ανύψωσης τάσης 30/150kV εντός γηπέδου 27,5 στρεμμάτων, στη θέση 'Άγιος Νικόλαος' Τ.Κ. Περβολακίων.

Η μεταφορά των Α/Γ και ο σχετικός με την κατασκευή τους εξοπλισμός (πτερύγια, πυλώνες, πλήμνη κ.λπ.) θα γίνει με πλοίο ανοιχτού τύπου (παντόφλα) μέχρι την προσόρμιση σε θέση δυτικά της παραλίας του Γούδουρα και θα φορτωθεί σε ειδικά οχήματα, που θα τον μεταφέρουν στην περιοχή του έργου διαμέσου του υφιστάμενου οδικού δικτύου της περιοχής, αλλά και μέσω νέου οδικού δικτύου που θα διανοιχθεί. Για τη μεταφόρτωση των τμημάτων του εξοπλισμού από το πλοίο σε φορτηγά οχήματα μεταφοράς δε θα πραγματοποιηθεί κάποια σταθερή κατασκευή. Θα χρησιμοποιηθούν μεταλλικές ή συνθετικές ράμπες επί της άμμου για την προστασία των φορτηγών από τη βύθιση στην άμμο λόγω του μεγάλου βάρους.

Οι Συντεταγμένες των κέντρων των ανεμογεννητριών των ΑΣΠΗΕ σε ΕΓΣΑ'87 είναι:

Αριθμός Α/Γ	Χ	Υ	Υψόμετρο έδρασης (m)
ΑΣΠΗΕ στη θέση Πλαγιές			
Α/Γ 1	688178,00	3878350,00	436,00
Α/Γ 2	688519,05	3878311,22	410,00
Α/Γ 3	688648,00	3878738,00	542,00
Α/Γ 4	688719,18	3879362,84	547,00
Α/Γ 5	689534,00	3879333,00	532,00
Α/Γ 6	689494,43	3878983,84	545,00
ΑΣΠΗΕ στη θέση Χαντριανή Κεφάλια			
Α/Γ 1	689564,62	3881491,57	628,00
Α/Γ 2	690471,36	3881952,35	593,00
Α/Γ 3	691444,37	3882529,63	697,00
Α/Γ 4	692377,67	3882980,06	652,00
ΑΣΠΗΕ στη θέση Δρούπι			
Α/Γ 1	692785,48	3883946,90	690,50

Το συνολικό μήκος της οδοποιίας πρόσβασης στους ΑΣΠΗΕ είναι 17.471,75 m, ενώ το αντίστοιχο δίκτυο της εσωτερικής οδοποιίας των τριών αιολικών σταθμών είναι 5.340,2 m. Από το σύνολο της οδοποιίας μήκους 22.811,95 m, τα 4.738,63 m αποτελούν βελτίωση υφιστάμενων οδών και τα υπόλοιπα 18.073,32 m αποτελούν διάνοιξη νέων οδών.

Ο συνολικός όγκος των εκσκαφών για την κατασκευή των υπό μελέτη ΑΣΠΗΕ υπολογίζεται σε 151.420 m³, ενώ ο συνολικός όγκος των επιχωμάτων υπολογίζεται σε 121.959 m³, υπολογίζεται δηλαδή να προκύψει πλεόνασμα εκσκαφών 29.461 m³ που μετά από διαλογή των πλέον κατάλληλων θα οδηγηθούν σε θραύση μέσω μετακινούμενου σπαστηροτριβείου για την παραγωγή υλικών οδοστρωσίας.

Η διασύνδεση του υπό μελέτη έργου με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) θα γίνει στην υφιστάμενη εναέρια Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) «Αθερινόλακος – Ιεράπετρα». Τα έργα διασύνδεσης αφορούν την ανέγερση νέου πυλώνα εντός του γηπέδου του νέου Υ/Σ ανύψωσης 30/150kV, και σύνδεση με είσοδο – έξοδο του Υ/Σ με τη διερχόμενη εναέρια Γ.Μ. 150kV «Αθερινόλακος – Ιεράπετρα». Ο πυλώνας θα κατασκευαστεί σύμφωνα με σχετική μελέτη που θα εκπονηθεί και θα εγκριθεί από τον ΑΔΜΗΕ.

Το υπό μελέτη έργο γειτνιάζει με την Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) του Δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 «Μονή Καψά (Φαράγγι Καψά και γύρω περιοχή)» (GR4320004). Όλες οι ανεμογεννήτριες του υπό μελέτη ΑΣΠΗΕ βρίσκονται εκτός των ορίων της εν λόγω ΕΖΔ. Οι Α/Γ 1-4 του ΑΣΠΗΕ Πλαγιές βρίσκονται ανατολικά αυτής σε αποστάσεις από 50-300 m.

Τα έργα οδοποιίας (διάνοιξη νέας οδοποιίας και βελτίωση υφιστάμενης οδοποιίας) όσο και τα έργα ηλεκτρολογικής διασύνδεσης (οικίσκοι ελέγχου και υποσταθμός ανύψωσης τάσης) χωροθετούνται εκτός των ορίων της ΕΖΔ GR 4320004. Τμήμα της υπόγειας γραμμής διασύνδεσης ΜΤ (συνολικού μήκους 4,59 km) διέρχεται από την εν λόγω ΕΖΔ, η οποία (γραμμή διασύνδεσης) κινείται κατά μήκος υφιστάμενης οδοποιίας. Το σύνολο του έργου βρίσκεται εκτός Εθνικών Δρυμών, Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της Οрниθοπανίδας του δικτύου Natura 2000 και Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά (ΣΠΠ) (Important Bird Areas).

Οι κοντινότερες αποστάσεις των Α/Γ από τους γειτονικούς οικισμούς είναι:

Οικισμός	Πλησιέστερη Α/Γ	Απόσταση από πλησιέστερη Α/Γ σε Km
Ετιά	Α/Γ 1 Χαντριανή Κεφάλα	1,6
Αρμένιοι	Α/Γ 2 Χαντριανή Κεφάλα	0,6
Χανδράς	Α/Γ 3 Χαντριανή Κεφάλα	0,9
Άγιος Παντελεήμων	Α/Γ 3 Χαντριανή Κεφάλα	1,7
Βόρι Σκλάβων	Α/Γ 1 Χαντριανή Κεφάλα	3,5
Παπαγιαννάδες	Α/Γ 2 Χαντριανή Κεφάλα	3,4
Λιθίνες	Α/Γ 1 Χαντριανή Κεφάλα	3,2
Καλαμαύκι	Α/Γ 1 Δρούπι	3,7
Κατελιώνας	Α/Γ 1 Δρούπι	2,4
Σίτανος	Α/Γ 1 Δρούπι	5,1
Ζίρος	Α/Γ 1 Δρούπι	1,8
Έξω Απίδι	Α/Γ 3 Χαντριανή Κεφάλα	1,9
Μέσα Απίδι	Α/Γ 4 Χαντριανή Κεφάλα	1,9
Καλός Λάκκος	Α/Γ 4 Χαντριανή Κεφάλα	2,1
Αγία Τριάδα	Α/Γ 4 Χαντριανή Κεφάλα	4,2
Ασπρόλιθος	Α/Γ 6 Πλαγιές	2,5
Γούδουρας	Α/Γ 6 Πλαγιές	3,1
Καλό Νερό	Α/Γ 1 Πλαγιές	3,4
Πέζουλας	Α/Γ 4 Πλαγιές	1,2
Περβολάκια	Α/Γ 4 Πλαγιές	0,9
Επάνω Περβολάκια	Α/Γ 1 Χαντριανή Κεφάλα	0,9

Με έντονους χαρακτήρες παρουσιάζονται οι οικισμοί από τους οποίους υπάρχει θέαση έστω και μίας Α/Γ του υπό μελέτη έργου, σύμφωνα με τον Χάρτη Θέασης Ανεμογεννητριών.

Από τους παραπάνω οικισμούς παραδοσιακός είναι ο οικισμός της Ετιάς, ο οποίος έχει χαρακτηριστεί παραδοσιακός με το ΦΕΚ 594Δ/13.11.1978.

Ο πλησιέστερος οικισμός στον Υ/Σ Ανύψωσης Τάσης είναι ο οικισμός Πεζούλας, ο οποίος βρίσκεται σε απόσταση 1,2 km από το νοτιοανατολικό όριο του Υ/Σ.

Από τον Χάρτη Θέασης Α/Γ, προκύπτει ότι δυνατότητα θέασης των ανεμογεννητριών υπάρχει από τους οικισμούς Άγιος Παντελεήμονας, Αρμένιοι, Ασπρόλιθος, Γούδουρας, Ετιά, Ζήρος, Καλός Λάκκος, Κατελιώνας, Κατσιδώνιο, Μέσα Απίδι, Πεζούλας, Περιβολάκια, Σίτανος και Χανδράς και από τους αρχαιολογικούς χώρους Μινωική Οικία Περιβολακίων, Βόιλα Χανδρά, Προϊστορική Ακρόπολη Κορφή Χανδρά και Πλακόσπηλος Χανδρά, Κατσουλιανό Ζήρου, Αρχαϊκό Οικισμό Κατεργάρη στο Πηγάδι Ζήρου, Μινωική Ακρόπολη στο Πεντάλιτρο Ζήρου, Αρχαϊκό οικισμό Άγιο Ιωάννη Ζήρου και Κάτω Σταλός Ζηρού.

Η φάση της κατασκευής εκτιμάται ότι θα διαρκέσει περίπου 24 μήνες.

Το σύνολο των υπό κατάληψη εκτάσεων κατά τις φάσεις κατασκευής και λειτουργίας του έργου ανέρχονται στα 291.9274 m² και 209.935 m², αντίστοιχα. Από το σύνολο των 209,935 στρεμμάτων τελικής κατάληψης το 54% αφορά δασικές εκτάσεις (113,79 στρέμματα). Από αυτές, το μεγαλύτερο ποσοστό (86% των δασικών εκτάσεων) είναι χορτολιβαδικές εκτάσεις στις Α/Φ παλαιότερης και πρόσφατης λήψης (ΧΧ) και ακολουθούν σε μικρότερο ποσοστό (11,5% των δασικών εκτάσεων) δασικές εκτάσεις στις Α/Φ παλαιότερης και πρόσφατης λήψης (ΔΔ).

Η πλειονότητα των καταλαμβανόμενων εκτάσεων έχουν τη χρήση φυσικών βοσκοτόπων (134.049 m² κατά τη φάση κατασκευής και 93.131 m² της τελικής κατάληψης του έργου), ενώ ακολουθεί η κατάληψη εκτάσεων με αραιή βλάστηση (φάση κατασκευής: 68.259 m², φάση λειτουργίας: 46.299 m²). Η αρχική κατάληψη περιλαμβάνει τις πλατείες εγκατάστασης των Α/Γ, το γήπεδο εγκατάστασης του Υ/Σ Ανύψωσης Τάσης, το γήπεδο εγκατάστασης των 3 οικίσκων ελέγχου, τους εργοταξιακούς χώρους και τις περιοχές επέμβασης για τη διάνοιξη νέας οδοποιίας και βελτίωση της υφιστάμενης οδοποιίας. Η τελική κατάληψη προκύπτει αν από την αρχική κατάληψη αφαιρεθούν οι περιοχές προς αποκατάσταση, είναι δηλαδή χωρίς τους εργοταξιακούς χώρους και τις επιχώσεις και τα ορύγματα των οδών και των πλατειών εγκατάστασης των Α/Γ.

3. Επιτόπια αναγνώριση περιοχής έργου

Για την παρούσα γνωμοδότηση **πραγματοποιήθηκε** αυτοψία από την Επιτροπή Περιβάλλοντος & Χωροταξίας και την Υπηρεσία την Τετάρτη 20 Μαρτίου 2024 παρουσία και των μελετητών του έργου.

4. Στοιχεία γνωμοδότησης

A. Σκεπτικό γνωμοδότησης

1. Το γεγονός ότι τα προτεινόμενα έργα:

- Χωροθετούνται εκτός προστατευόμενων περιοχών Natura, αλλά τμήμα του έργου χωροθετείται σχεδόν εν επαφή (50-300 m) με την περιοχή Natura ΕΖΔ «Μονή Καψά – Φαράγγι Καψά και γύρω περιοχή» με κωδική ονομασία GR4320004.
- Η ηλεκτρική σύνδεση των Α.Σ.Π.Η.Ε. με τον Υ/Σ Μέσης Τάσης (30/150 kV) σχεδιάζεται να διέλθει υπόγεια μεν από υφιστάμενους δρόμους αλλά το μεγαλύτερο τμήμα της από την περιοχή Natura.

- Οι Α/Γ 3 και 4 του Α.Σ.Π.Η.Ε. Χαντριάνη Κεφάλαια και η Α/Γ του Α.Σ.Π.Η.Ε. Δρούπι χωροθετούνται εντός των ορίων του Γεωπάρκου Σητείας.
 - Οι Α/Γ 3 και 4 του Α.Σ.Π.Η.Ε. Χαντριάνη Κεφάλαια χωροθετούνται εντός του Καταφυγίου Άγριας Ζωής 'Χαντριάνη Κεφάλαια (Χανδρά – Ζήρου – Απιδίων – Αρμένων)' με κωδική ονομασία Κ579.
 - Οι θέσεις των ΑΣΠΗΕ χωροθετούνται «εκτός ευρειών ζωνών αναζήτησης για ανάπτυξη δραστηριοτήτων ΑΠΕ» σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 42284/13.10.2017 (ΦΕΚ 260/ΤΑΑΠ/8-11-2017) Έγκριση αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Κρήτης. Οι «ευρείες ζώνες αναζήτησης» για εγκατάσταση δραστηριοτήτων ΑΠΕ δύνανται να εξειδικεύονται καταλλήλως από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, χωρίς όμως να αποκλείεται η εγκατάσταση μονάδων ΑΠΕ σε περιοχές εκτός αυτών των ζωνών (Περιφερειακό Χωροταξικό 2017, άρθρο 6, παρ. 3).
2. Το καθεστώς προστασίας του Όρνιου *Gyps fulvus* καθώς και οι αναγκαίες δράσεις για την προστασία του όπως αυτές αποτυπώνονται στην ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/68086/2149/2021 (ΦΕΚ 3663Β09-08-2021) Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα πτωματοφάγα είδη ορνιθοπανίδας Γυπαετό (*Gypaetus barbatus*), Όρνιο (*Gyps fulvus*) και Μαυρόγυπα (*Aegypius monachus*) στην Ελλάδα.
 3. Την αυτοψία όπου μεταξύ άλλων διαπιστώθηκε ότι η παρουσία και οι διελεύσεις όρνιων ήταν πολύ συχνές σε διάφορα σημεία των θέσεων των προς αδειοδότηση Α.Σ.Π.Η.Ε.
 4. Το πρόγραμμα LIFE-IP4 NATURA Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων, και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα (LIFE 16 IPE/GR/000002), όπου σύμφωνα με το Παραδοτέο Δράσης Α.1. όλες οι προτεινόμενες Α/Γ βρίσκονται εντός της Α΄ζώνης ευαισθησίας για το Όρνιο *Gyps fulvus*.
 5. Το γεγονός ότι η ΜΠΕ στο κεφάλαιο 8.5.3 αναφέρει ότι πραγματοποιήθηκε Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ), στην αρχή ως βιβλιογραφική ανασκόπηση και στη συνέχεια με εργασίες πεδίου για την ορνιθοπανίδα, με συγκεκριμένη μεθοδολογία και διάρκεια, και παρουσιάζονται χάρτες δεδομένων από δορυφορικό πομπό για το όρνιο και τον σπιζαετό *Aquila fasciata*. Παράλληλα στην σελίδα 7-7 αναφέρει επί λέξει: 'Το θέμα των επιπτώσεων στην ορνιθοπανίδα αναλύεται εξαντλητικά στη Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ΜΠΕ'. Όμως η ΜΕΟΑ, όπως τουλάχιστον περιήλθε σε γνώση μας τόσο ηλεκτρονικά όσο και σε έντυπη μορφή, δεν περιέχει αναφορά για τις ορνιθολογικές παρατηρήσεις, αλλά ούτε βιβλιογραφική ανασκόπηση.
 6. Το γεγονός ότι η ΜΠΕ στο κεφάλαιο 8.5.2 αναφέρει ότι έχουν γίνει βιβλιογραφική ανασκόπηση και εργασίες πεδίου για την παρουσία χειρόπτερων στην περιοχή του έργου, και μάλιστα αναφέρει και ότι έχει εντοπιστεί επικράτεια και τροφοληψία. Όμως η ΜΕΟΑ, όπως έχει κατατεθεί δεν αναφέρει τίποτα σχετικό.
 7. Το γεγονός ότι κατά την εκπόνηση της ΜΕΟΑ πεδίου βρέθηκε το στενοενδημικό φυτικό είδος *Helichysum doerfleri* και μάλιστα εντός του γηπέδου της Α/Γ Α3 του Α.Σ.Π.Η.Ε. Χαντριάνη Κεφάλαια. Το είδος αυτό είχε καταγραφεί στη Θρουπτή και περιλαμβάνεται στο Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων των Σπάνιων και Απειλούμενων Φυτών της Ελλάδας (2009), με τον χαρακτηρισμό «Κινδυνεύον (ΕΝ)».
 8. Το γεγονός ότι η ΜΠΕ, στην παράγραφο Γ του κεφαλαίου 5.3.2.5, και σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της ΚΥΑ 49828/2008 (ΦΕΚ 2464Β/03-12-2008 – Ειδικό

Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις ΑΠΕ) αναφέρει τα κριτήρια ορθής χωροθέτησης των αιολικών πάρκων με αποστάσεις από συγκεκριμένες περιοχές και μνημεία. Μεταξύ αυτών αναφέρονται αποστάσεις 3.000 m από περιοχές Εγγεγραμμένες στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Σύμφωνα με τον ιστότοπο των γεωπάρκων της UNESCO (<https://www.unesco.org/en/igpp/geoparks/about>) ως Γεωπάρκα χαρακτηρίζονται από την UNESCO ευρύτερες περιοχές που περιέχουν ένα σημαντικό αριθμό θέσεων γεωτόπων (ανεξαρτήτου κλίμακας) ή ένα μωσαϊκό γεωλογικών στοιχείων ιδιαίτερης επιστημονικής αξίας, σπανιότητας ή αισθητικής ομορφιάς, αντιπροσωπευτικών της γεωλογικής ιστορίας της περιοχής, γεγονότων ή διεργασιών.

9. Το γεγονός ότι η ΜΠΕ στο κεφαλαίο 5.3.2.6, και σύμφωνα με το Παράρτημα IV της ΚΥΑ 49828/2008 (ΦΕΚ 2464Β/03-12-2008 – Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις ΑΠΕ) αναφέρει τα κριτήρια για την εκτίμηση της επίπτωσης της υπό αδειοδότηση αιολικής μονάδας στο τοπίο. Στην ΜΠΕ εξετάζονται τα κριτήρια για διάφορα Σημεία Ιδιαίτερου Ενδιαφέροντος, μεταξύ αυτών σε δύο οικισμούς (Ετιάς και Αγίου Παντελεήμονα) και παρατηρούνται υπερβάσεις των κριτηρίων. Οι υπερβάσεις αυτές δεν οφείλονται στις Α/Γ του υπό μελέτη έργου, αλλά στις Α/Γ υφιστάμενου έργου. Η ΜΠΕ καταλήγει ότι οι Α/Γ του υπό μελέτη ΑΣΠΗΕ πληρούν τα κριτήρια ένταξης, χωρίς να αναφέρεται στις συνεργιστικές επιπτώσεις των έργων.
10. Το γεγονός ότι η Υπηρεσία έχει αδειοδοτήσει δύο μικρές Α/Γ 60 kW (ΑΔΑ: ΨΤΜΔ7ΛΚ-029 & ΨΦΚΦ7ΛΚ-ΒΣΦ) οι οποίες βρίσκονται πολύ κοντά (350 m και 500 m) ανατολικά της Α/Γ 2 Χαντριανή Κεφάλα με συντεταγμένες Χ:690818 – Υ: 3881878 & Χ:690973 – Υ: 3881889 αντίστοιχα.

Β. Προϋποθέσεις γνωμοδότησης

Με βάση τα αναφερόμενα στην ΜΠΕ του έργου, όπως αυτά αναλύθηκαν παραπάνω, θεωρούμε απαραίτητο πριν την ολοκλήρωση της Περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου:

1. Να κατατεθεί προς αξιολόγηση συμπληρωμένη η ΜΕΟΑ, ως προς τις παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν για την ορνιθοπανίδα, καθώς και αξιολόγηση αυτών, και ως προς τις παρατηρήσεις για τα χειρόπτερα, όπως εξάλλου αναφέρεται σε αρκετά σημεία της ΜΠΕ.
2. Να εξεταστεί εάν τα κριτήρια αποκλεισμού του Ειδικού Χωροταξικού των ΑΠΕ εφαρμόζονται ή όχι για το υπό αδειοδότηση έργο, και ειδικότερα εάν τα Γεωπάρκα ανήκουν στις Εγγεγραμμένες Περιοχές του Καταλόγου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO ή όχι, και εάν η συνεργιστική επίπτωση των έργων στο τοπίο (όπως αυτή περιγράφεται στο ειδικό χωροταξικό των ΑΠΕ) αποκλείει την αδειοδότηση του εν λόγω Α.Σ.Π.Η.Ε.

Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω, και εφόσον δεν βλάπτεται η ακεραιότητα των προστατευόμενων ειδών της ορνιθοπανίδας (Ορνιού *Gyps fulvus*, Σπιζαετού *Aquila fasciata* κ.ά), αλλά και δεν προκύπτει ασυμβατότητα με το Ειδικό Χωροταξικό των ΑΠΕ, θεωρούμε ότι στην ΑΕΠΟ θα πρέπει να συμπεριληφθούν ως **Περιβαλλοντικοί Όροι** κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

Γενικός Όρος:

Ο φορέας του έργου να ορίσει αρμόδιο πρόσωπο, κατάλληλης ειδικότητας, για την παρακολούθηση της τήρησης περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα απόφαση. Τα στοιχεία του υπευθύνου να γνωστοποιηθούν και στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Κρήτης.

Όροι φάσης κατασκευής:

1. α) Τα απαιτούμενα αδρανή υλικά για την κατασκευή και αποκατάσταση των έργων να εξασφαλισθούν από τις εκσκαφές κατασκευής, από νομίμως λειτουργούντα λατομεία και νομίμως λειτουργούσες επιχειρήσεις ή από μονάδες επεξεργασίας Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), που διαθέτουν εν ισχύ Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις. Να απαγορευτεί η λήψη δανείων υλικών από εκτάσεις πέριξ των έργων καθώς και η αυθαίρετη αμμοληψία από κοίτες ρεμάτων, χειμάρρων κ.λπ.
 - β) Να μην επιτραπούν εκσκαφές πέραν των αναγκών για σκοπούς εξασφάλισης υλικού επιχωμάτων, παρασκευής σκυροδέματος κ.λπ. Για το σύνολο του έργου και κατά τη φάση κατασκευής να γίνει οριοθέτηση των ζωνών κατάληψης (Α/Γ, οδοποιία, τάφρος Μ.Τ. κλπ), ώστε οι όποιες εκσκαφές θεμελίων και τεχνικών έργων να περιορισθούν στις απολύτως αναγκαίες και να αποφευχθούν οι άσκοπες διανοίξεις, εκχερσώσεις, αποψιλώσεις και αλλοιώσεις της μορφολογίας του φυσικού ανάγλυφου της περιοχής.
 - γ) Το στρώμα του εδάφους που περιέχει τη φυτική γη να συλλέγεται και να φυλάσσεται ξεχωριστά προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στις εργασίες αποκατάστασης του περιβάλλοντος.
 - δ) Κατά τις χωματουργικές εργασίες (εκσκαφές διαμόρφωσης πλατειών, εκσκαφές θεμελίων, διάνοιξη δρόμων, διάνοιξη τάφρων τοποθέτησης καλωδίων κλπ) τα υλικά εκσκαφών να τοποθετούνται δίπλα στα ορύγματα και να χρησιμοποιούνται για την επαναπλήρωσή τους. Μετά την τελική διαμόρφωση των νέων τμημάτων της οδοποιίας να απομακρυνθούν αμέσως τα περίσσεια υλικά εκσκαφής προς διαχείριση και να μην αποτεθούν αυτά εκατέρωθεν των οδών ή στα πρηνή αυτών.
 - ε) Για τη διαχείριση της περίσσειας υλικών εκσκαφής, να τηρηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία (Νόμος 4819/2021, ΦΕΚ Α 129/23.7.2021, Κ.Υ.Α. 36259/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010)). Η διάθεση των πλεοναζόντων υλικών εκσκαφών, μπαζών κ.λπ. να γίνει αποκλειστικά σε αδειοδοτημένες για το σκοπό αυτό μονάδες (στον Νομό Λασιθίου υφίστανται αρκετές).
 - στ) Απαγορεύεται η απόρριψη και η προσωρινή εναπόθεση υλικών κατασκευής και περίσσειας όγκων εκσκαφής στο έδαφος ή στα επιφανειακά νερά (κοίτες ποταμών, ρεμάτων, χειμάρρων) της περιοχής και σε εκτάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.
2. Να μη γίνεται πλήση ή συντήρηση των μηχανημάτων και των οχημάτων κατασκευής του έργου επιτόπου στον χώρο των εργασιών, αλλά σε αδειοδοτημένους για τον σκοπό αυτό επιχειρήσεις.
3. Ο καθαρισμός οχημάτων μεταφοράς έτοιμου σκυροδέματος να γίνεται υποχρεωτικά στον χώρο παραγωγής και προμήθειάς του.
4. Στις περιοχές επέμβασης, συμπεριλαμβανομένων όλων των πρηνών των πλατειών και των δρόμων, να γίνεται φυτοτεχνική αποκατάσταση. Τα είδη φυτών που θα χρησιμοποιηθούν να είναι αυτόχθονα και να μην είναι ξένα προς τη φυσική φυτοκοινωνία της περιοχής. Ει δυνατόν να γίνει συλλογή σπόρων από την γύρω περιοχή και να χρησιμοποιηθούν διάφορες τεχνικές εργασίες για την αύξηση επιτυχίας του προγράμματος αποκατάστασης. Οι εργασίες φύτευσης να αρχίζουν αμέσως σε κάθε τμήμα του έργου στο οποίο έχουν περατωθεί οι χωματουργικές εργασίες και έχουν διαμορφωθεί οι τελικές επιφάνειες και να είναι ανάλογες με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής επέμβασης του έργου. Όλες οι φυτεύσεις να γίνουν με παράλληλη εξασφάλιση

άρδευσης για γρήγορη ανάπτυξη και συντήρηση της βλάστησης. Η φροντίδα των φυτών να συνεχιστεί για τουλάχιστον πέντε έτη από την φύτευση τους με ευθύνη του κυρίου του έργου.

5. α) Λόγω του ότι δεν προσδιορίζεται επακριβώς το σημείο προσαιγιάλωσης, προτείνεται να εξεταστεί εάν απαιτείται τεχνική περιβαλλοντική μελέτη και ειδικότερα να εξεταστεί εάν στο βραχώδες τμήμα βρίσκεται κάποια σπηλιά που ενδεχομένως χρησιμοποιείται για φωλεοποίηση ή για ξεκούραση της μεσογειακής φώκιας μοναχού *Monachus monachus*.
β) Στα τμήματα της δημοτικής οδού προς Γούδουρα που θα αποκοπούν μετά την κατασκευή των βελτιώσεων να γίνει πλήρης αποκατάσταση τους. Αποξήλωση της ασφάλτου, διαμόρφωσή τους με απόθεση χώματος για ομοιομορφία με το γειτονικό ανάγλυφο, φυτική γη ως τελική επικάλυψη και κατάλληλη φύτευση τους.
6. Για το οδικό δίκτυο της περιοχής μελέτης που θα επιβαρυνθεί από την κυκλοφορία των εργοταξιακών οχημάτων και μηχανημάτων, να εφαρμοστούν κατάλληλες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις με τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων και κατάλληλη οδική σήμανση.
7. Οι οικίσκοι ελέγχου των Α.Σ.Π.Η.Ε. Δρούπι και Χαντριανή Κεφάλα, παρόλο που αφορούν διαφορετικές βεβαιώσεις παραγωγού και κατά παρέκκλιση άλλων ειδικότερων διατάξεων, να ενοποιηθούν σε έναν, για τη μείωση της κατάληψης φυσικής βλάστησης εντός δασικής έκτασης. Να εξεταστεί μάλιστα από τον φορέα του έργου εάν μπορεί να κατασκευαστεί ένας οικίσκος ελέγχου και για τα τρία (3) Α.Σ.Π.Η.Ε., για περαιτέρω μείωση των επιφανειών κατάληψης.
8. Για την κατασκευή του Υποσταθμού Μ.Τ. (30/150 kV) να αποψιλωθούν αποκλειστικά οι απολύτως απαραίτητες επιφάνειες για τη λειτουργία του Υποσταθμού και την ασφάλεια από πυρκαγιά. Η υπόλοιπη επιφάνεια να παραμείνει με τη φυσική της βλάστηση για περιβαλλοντικούς λόγους. Για το τμήμα του γηπέδου που πλησιάζει την κοίτη ρέματος να αφεθεί απόσταση τουλάχιστον 20 m από την γραμμή πλημμύρας, χωρίς την κατασκευή οποιαδήποτε τεχνικού έργου.
9. Να πραγματοποιούνται μετά την κατασκευή των Α.Σ.Π.Η.Ε. μετρήσεις θορύβου σε συγκεκριμένα σημεία της ευρύτερης περιοχής, σύμφωνα με το ενδεδειγμένο πρόγραμμα παρακολούθησης, και τα αποτελέσματά τους να κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης.

Όροι προστασίας Πανίδας - Χλωρίδας:

10. Ο νυκτερινός φωτισμός του έργου, πέραν της σήμανσης των Α/Γ, να ελαχιστοποιηθεί και να περιοριστεί στον απολύτως αναγκαίο για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και για την επισήμανση κινδύνων για την ασφάλεια του κοινού, ώστε να περιορίζονται οι επιπτώσεις στην πανίδα και ορνιθοπανίδα της περιοχής. Επίσης να χρησιμοποιείται φωτισμός που δεν προσελκύει έντομα, ώστε να μην προσελκύνονται νυχτερίδες.
11. Να μην χρησιμοποιούνται στις εγκαταστάσεις του έργου, πλεγματικές κατασκευές που δίνουν τη δυνατότητα στα πουλιά να κάθονται ή να συγκεντρώνονται σε αυτές.
12. Οι οχλούσες εργασίες κατασκευής του πάρκου (εργασίες διανοίξεων - βελτιώσεων οδών, εκβραχισμοί, εκσκαφές) να μη συμπέσουν με κρίσιμες περιόδους για την ορνιθοπανίδα της περιοχής, ειδικότερα του όρνιου και του σπιζαετού (περίοδος φωλεοποίησης και ανατροφής των νεοσσών), που εκτείνεται χρονικά από το τέλος του χειμώνα μέχρι τις αρχές του καλοκαιριού.

13. Να αποφευχθούν οποιοδήποτε είδους εργασίες στον οικότοπο 8210 *Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση* (κοινώς βραχώδεις εξάρσεις), όπου αυτός βρίσκεται, και ειδικότερα κοντά στην πλατεία της Α/Γ Α3 – Πλαγιές, καθώς και ακριβώς νότια του κλάδου 6.
14. Από το σημείο που βρέθηκε το στενοενδημικό φυτικό είδος *Helichysum doerfleri* (εντός του προτεινόμενου γηπέδου της Α/Γ Α3) να απομακρυνθεί το γήπεδο της Α/Γ 3 σε ικανή απόσταση. Η έκταση με τον πληθυσμό του είδους να περιφραχτεί σε συνεννόηση με τη Διεύθυνση Δασών Λασιθίου, και να μην πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε εργασία που θα προκαλέσει αλλοίωση του οικοτόπου και του μικρού πληθυσμού του είδους.
15. Να οριστεί ένα πρόγραμμα παρακολούθησης για την ορνιθοπανίδα, τα χειρόπτερα και την χλωρίδα από εξειδικευμένους επιστήμονες, όπως προτείνεται και στην ΜΠΕ. Τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης να κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης.
16. Για την προστασία των ειδών ορνιθοπανίδας να εγκατασταθεί σύστημα αποτροπής προσκρούσεων πτηνών και αυτοματοποιημένης παύσης στις ανεμογεννήτριες, όπως αναφέρεται και στην ΜΠΕ.
17. Σε περίπτωση εντοπισμού νεκρού ή τραυματισμένου ατόμου της ορνιθοπανίδας, να ειδοποιείται άμεσα η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Ανατολικής Κρήτης και να παραδίδεται με ευθύνη της εταιρείας στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης. Το συμβάν σε κάθε περίπτωση, να καταγράφεται σε κατάλληλο έντυπο καταγραφής.
18. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου να διενεργείται τακτικός έλεγχος για εύρεση και απομάκρυνση νεκρών ζώων (κτηνοτροφικών και άλλων π.χ. σκύλων κλπ), η παρουσία των οποίων θα μπορούσε να προσελκύσει τα όρνια. Σε περίπτωση εντοπισμού νεκρών ζώων και σε συνεργασία με τον ΟΦΥΠΕΚΑ να καθοριστεί ο τρόπος διαχείρισής τους.
19. Εφόσον, από τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης και την ανάλυση των καταγραφών των αυτοματοποιημένων συστημάτων, διαπιστωθεί αυξημένος κίνδυνος προσκρούσεων να εξεταστούν και να προταθούν επιπλέον μέτρα.
20. Το μόνιμο προσωπικό που θα απασχολείται επί τόπου του έργου, να ενημερωθεί και να εκπαιδευθεί σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος γενικότερα (όπως πυροπροστασία, διαχείριση αποβλήτων, διαχείριση νεκρών ζώων κλπ) και ειδικότερα θέματα, όπως των απαιτούμενων ενεργειών σε περιπτώσεις εντοπισμού νεκρού ή τραυματισμένου πτηνού.

Λοιποί Όροι:

21. Η συντήρηση - επισκευή του οδικού δικτύου σύνδεσης της περιοχής των ανεμογεννητριών με το επαρχιακό δίκτυο να πραγματοποιείται με ευθύνη του φορέα του έργου.
 22. Το προσωπικό που θα απασχοληθεί σε όλες τις φάσεις του έργου να προέρχεται κατά απόλυτη προτεραιότητα από τις Τοπικές Κοινότητες της περιοχής του έργου και εν συνεχεία από πολίτες της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Σητείας.»
- 16.** Τις απόψεις του κ. **Συμεωνίδη Σίμου** Δημοτικού Σύμβουλου Δήμου Σητείας.
- 17.** Τις απόψεις των κ.κ. **Δερμιτζάκη Δημήτρη** από την Επιτροπή Αγώνα Σητείας κατά των ΑΠΕ, **Γιαννακόπουλου Κωνσταντίνου** μέλους της Επιτροπής Αγώνα Σητείας κατά των ΑΠΕ, **Κατσαμποξάκη Κωνσταντίνου** εκπρόσωπος καταστημάτων

επισπισμού Σητείας, Πετυχάκη Θεόφилου, Καραμανωλάκη Νικόλαου, Σαρίδη Χαράλαμπου, Γιαννακάκη Μιχαήλ κατοίκων περιοχής Χανδρά – Σητείας Λασιθίου και Χαρίση Λουκα μέλος ΣΠΟΚ.

18. Την πρόταση του κ. **Τζεδάκη Σταύρου**, Αντιπεριφερειάρχη Αγροτικής Οικονομίας ΠΚ, ο οποίος μεταξύ άλλων πρότείνει να συμπεριληφθεί στους όρους της Υπηρεσίας ο όρος «Να γίνουν και υδρολογικές μελέτες», η οποία έγινε αποδεκτή από το σώμα.
19. Την εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας κ. **Ξυλούρη Νικόλαου**, ο οποίος μεταξύ άλλων ανέφερε «**εισηγούμαι** στην Επιτροπή να γνωμοδοτήσει θετικά επί των Περιβαλλοντικών Όρων της ΜΠΕ του έργου: **Τρεις Α.Σ.Π.Η.Ε. Συνολικής Ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή Κεφάλα» και «Δρούπι» και Συνοδών Έργων Οδοποιίας και Χερσαίας Ηλεκτρικής Διασύνδεσης στον Δήμο Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου**, με φορέα έργου την εταιρεία «**ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ Α.Ε.**», με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο αριθμ. πρωτ. 138854/24-04-2024 έγγραφο της Αντιπεριφέρειας Περιβάλλοντος ΠΚ, ενσωματώνοντας ως όρο την πρόταση του κου Τζεδάκη, να εκπονηθούν υδρολογικές και υδρογεωλογικές μελέτες που θα διασφαλίζουν ότι το έργο δεν θα επηρεάσει αρνητικά τους υδροφόρους ορίζοντες και τους υδατικούς πόρους της περιοχής μελέτης.»
20. **Τις απόψεις του προέδρου και των μελών της Επιτροπής.**
Μετά από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Γνωμοδοτεί θετικά επί των Περιβαλλοντικών Όρων της ΜΠΕ του έργου: **Τρεις Α.Σ.Π.Η.Ε. Συνολικής Ισχύος 55 MW στις θέσεις «Πλαγιές», «Χαντριανή Κεφάλα» και «Δρούπι» και Συνοδών Έργων Οδοποιίας και Χερσαίας Ηλεκτρικής Διασύνδεσης στον Δήμο Σητείας, Π.Ε. Λασιθίου**, με φορέα έργου την εταιρεία «**ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ Α.Ε.**», με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο αριθμ. πρωτ. 138854/24-04-2024 έγγραφο της Αντιπεριφέρειας Περιβάλλοντος ΠΚ, ενσωματώνοντας τον όρο να εκπονηθούν υδρολογικές και υδρογεωλογικές μελέτες που θα διασφαλίζουν ότι το έργο δεν θα επηρεάσει αρνητικά τους υδροφόρους ορίζοντες και τους υδατικούς πόρους της περιοχής μελέτης, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Στην παρούσα απόφαση **γνωμοδοτούν αρνητικά** οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. Δανέλλης Σπυριδων, Βάρδα Μαρία, Βρύσαλης Δημήτριος, Ιερωνυμάκης Πρίαμος και Τερζής Λεωνίδα, οι οποίοι μεταξύ άλλων ανέφεραν ότι τα ανταποδοτικά οφέλη είναι μηδαμινά και δεν ωφελούν την κοινωνία, δεν μπορούν να ελεγχθούν, δεν υπάρχει χωροταξικός σχεδιασμός και η Σητεία είναι ήδη υπερκορεσμένη.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο **26-04-2024**

**Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**

Τα Μέλη

**Νίκος Ξυλούρης
Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ**